

Förbandsrapport: Blekinge Flygflottilj (F 17)

Rapportens syfte

Efter Pliktrådets besök på F 17 den 2 oktober redovisas här de intryck som gavs vid besöket.

Det finns två anledningar till att Pliktrådet skriver rapporter. För det första underlättar en rapport att minnas alla intryck från de förband som besökts och skapar även underlag för Pliktrådets stora slutrapport. Den andra anledningen är att Pliktrådet kan erbjuda feedback till det förband som besökts.

Om ni hittar något i denna rapport som är felaktigt eller illa underbyggt går det bra att ta kontakt med Malin Eidmann i Pliktrådet. Detta görs lättast genom att skicka ett mejl till malin.eidmann@pliktradet.se. Det går också att ringa på 070-848 61 29.

Begreppslista

FM	Försvarmakten
GU	Grundutbildning
BU	Befattningsutbildning
CBU	Central befattningsutbildning
LMA	Lokalt medinflytandeansvarig
MMA	Macho Män Akropol
NRK	Nätverk Rekryt Kvinna
HKV	Försvarmaktens högkvarter
FH	Försvvarshälsan

Om Pliktrådet

Pliktrådet är det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Rådet består av fem före detta värnpliktiga, där ledamöterna väljs vid den årliga Värnpliktskongressen. Pliktrådet företräder på nationell nivå samtliga värnpliktiga i Sverige och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Om rapporten

Pliktrådet tillser att detta dokument går ut till LMA/rekrythandläggare, förbandschef eller motsvarande funktion samt förtroendevalda värnpliktiga på relevant förband. LMA ansvarar i sin tur för att vidarebefordra rapporten till relevanta funktioner på förbandet och de Pliktrådet träffat under sitt besök samt till berört soldathem. Från och med att Pliktrådet skickat ut rapporten har förbandet två veckor att återkoppla på dess innehåll. Därefter gör rapporten publik genom att skickas ut brett inom Försvarsmakten, andra totalförsvarsmyndigheter, riksdagens försvarsutskott, regeringskansli och media.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Inledning	4
Organisation	4
Utbildning	5
Inryckande och befattningar	5
Utbildningsskede	5
Högvakt	5
Avbruten utbildning	5
Arbetsmiljö och säkerhet	6
Fysisk hälsa	6
Psykisk hälsa	7
Skaderapportering	7
Attityder	7
Boendemiljö, lokaler och vistelseutrymmen	8
Soldathem	8
Vårdlokaler	8
Befäl och ledarskap	8
Materiel och utrustning	9
Anpassad utrustning	9
Kängor	9
Resor	10
Grå arbetskraft och kollektiv bestraffning	10
Fritid och kommunikation	10
Hållbarhet	10
Information och mönstring	10
Mönstring	10
Information inför inryck	10
Samarbete med TRM	11
Civilt meritvärde	11
Medinflytande	11
Medinflytandestruktur	11
De förtroendevaldas förutsättningar	12
Avslutning	13
Bilaga 1 Sammanfattning materielbrister 26-Gu Komp.	14
Bilaga 2 Schema förtroendevaldas utbildning	15

Sammanfattning

Det mest framstående under Pliktrådets besök på F 17 var medinflytandets roll i verksamheten. F 17 har ett väletablerat och högt funktionellt medinflytandesystem som skiljer sig från samtliga andra förband i FM, där medinflytandet ofta har stora brister och ännu inte implementerats fullt ut.

Pliktrådet fick tillfälle att observera förtroendepersonernas medinflytandeutbildning på F 17. Pliktrådet noterade en ovanligt hög standard på diskussionerna, trots att de värnpliktiga knappt hade genomfört tre veckor av sin utbildning. Pliktrådet ser mycket fram emot att få följa utvecklingen vid framtida besök.

Det uppdagades att F 17 bör förbättra attityden bland befäl gällande anpassning av utrustning. Materiel- och jämställdhetsfrågan är en högaktuell debatt internt i myndigheten såväl som externt. FM satsar på en ökad mångfald, i synnerhet gällande kvinnor. Givet detta är det motsägelsefullt och kontraproduktivt att motarbeta individuell anpassning på förbandsnivå.

På F 17 är det plutonchefernas uppgift att hantera skade- och olycksrapportering. Denna metod innebär en orimligt hög arbetsbelastning om uppgiften utförs såsom den är tänkt. Pliktrådet uppmuntrar att överlåta uppgiften till en administratör så att plutonchefer istället kan fokusera på de värnpliktigas utbildningsverksamhet.

Pliktrådet uppmuntrar F 17 att se över kravprofilen vid mönstringen.

Slutligen kräver Pliktrådet att F 17 meddelar TRM om vilka befattningar som förväntas genomföra CBU på annan ort.

Inledning

Pliktrådets första besök på flottiljen ägnades till största del åt att träffa och samtala med de värnpliktiga. Besöket inleddes med att följa de värnpliktigas verksamhet, som då bestod av sjukvårdsutbildning. Därefter fick Pliktrådet en genomgång av området, boendeytor, vistelseeytor och gym. Pliktrådet deltog i medinflytandeutbildningen och besöket avslutades med möten med kompaniledning, plutonsledning, representant från FH och LMA.

Organisation

Pliktrådet har inte haft möte med flottiljledningen och har således ingen relevant uppfattning om flottiljens övergripande struktur.

PV-konsulent är anställd och på väg in i förbandets organisation.

Utbildning

Inryckande och befattningar

Vecka 38 ryckte 96 värnpliktiga in. F 17 har ett utbildningskompani, 26 GU-kompanier, om två plutoner. Utav de 96 inryckande var 20 kvinnor, vilket motsvarar cirka 21 %.

Kompaniet utbildar till följande befattningar:

- Sjukvård
- Underhållssoldat, mot drivmedel
- R3 räddning
- Stabsassistent
- Flygbassäkerhetssoldat
- Flygmekaniker
- Flygbasjägare

Fjolårets värnpliktskull utbildades även till markmekaniker. Denna befattning togs bort för nuvarande kull, då man inte fick tillräckligt med platser till den centrala befattningsutbildningen. De tre värnpliktiga som blivit placerade på denna befattning erbjöds att utbildas till flygmekaniker, varav samtliga tre tackade ja.

Den allmänna upplevelsen, sett utifrån de förtroendevalda och rekrythandläggarens perspektiv, är att man blivit placerad på en lämplig befattning. Det missnöje som under besöket yttrades var i de flesta fall kopplat till befattningstilldelning och TRM.

Utbildningsskede

Vid Pliktrådets besök hade de värnpliktiga påbörjat sin tredje vecka. De värnpliktiga befann sig i GMU-skedet och genomförde sjukvårdsutbildning. De förtroendevalda hade valts och genomförde medinflytandeutbildning.

Högvakt

Flottiljen har blivit tilldelad en högvaktsperiod tätt inpå inryck. Utbildningen har anpassats genom att moment från GMU har kortats ner eller senarelagts så att dessa istället genomförs efter högvakten. Plutonsledningen anser att upplägget inte är optimalt i och med att närkampsträningen således blir intensiv men att "de löser det".

Avbruten utbildning

Vid besöket, knappt tre veckor sedan inryck, hade ett avbrott hanterats. Orsaken till avbrott var begäran om vapenfrihet och därför beslutades ärendet av TRM. Den värnpliktige hade fått hjälp att fylla i blanketten och ärendet hade flutit på smidigt.

Följande fakta har inhämtats från rekrythandläggaren och har kompletterats i efterhand (fem veckor efter inryck):

Ytterligare tre värnpliktiga har avbrutit sin utbildning sedan Pliktrådets besök. Två av dessa avbröt då de inte kommer nå utbildningsmålen med hänvisning till "fysiska hälsoskäl": dels långvarig sjukdom, dels skada. Den tredje avbröt med hänsyn till "ej tillfälliga hälsoskäl". Därav fattade TRM beslut om avbrott.

Samtliga fyra som avbrutit sin utbildning är kvinnor.

Rekrythandläggaren upplever inga större komplikationer med granskningsnämnden. En kommunikationsmiss vid ett av ärendena ledde till en fördröjning innan beslut fattades av flottiljchefen, men detta åtgärdades vid uppdagande och har inte upprepats.

De värnpliktiga tycks vara införstådda med att de under nämnden får ha en person med som stöd, vilket är märkbart i och med att en förälder har suttit med vid en av nämnderna.

Sammantaget upplever Pliktrådet att hanteringen av avbrott fungerar väl.

Arbetsmiljö och säkerhet

Fysisk hälsa

Representant från FH uppger att oro, stress och infektioner är de vanligaste besvär som de värnpliktiga söker vård för. Detta främst under de första veckorna efter inryck. FH anser att ett flertal ärenden kan och bör hanteras utan att söka vård, exempelvis förkylningar. Orsaken till att förkylningar och lindriga problem skickas till FH kan de inte svara på. Däremot anses det att kunskapen om egenvård bland de värnpliktiga måste förbättras; en erfarenhet som drogs från fjolårets värnpliktskull.

Efterfrågan om ökad kunskap för att minska belastningen på FH förekommer på de flesta förband. Givet detta har en del förband tagit fram broschyrer med information om symptom och åtgärder, för både sjukdom och skada. Pliktrådet uppmuntrar FH F 17 att ta kontakt med förband som redan har färdigställt materialet, så att de undviker att lägga tid på att ta fram nytt. Exempelvis har FH LG och FH K 3 tagit fram sådana broschyrer.

Representant från FH upplever att de mest förekommande skadorna är belastnings-skador och skador kopplade till känga 90. Detta är en allmän upplevelse och baseras inte på statistik. FH kan emellertid med säkerhet konstatera att akuta skador är sällan förekommande. FH uppger att känga 90 är ett problem för en del värnpliktiga och att det råder en stor efterfrågan på känga 08. Att skriva remiss för känga 08 förekommer, men inte för annan känga. Det har skett tidigare att annan känga har rekommenderats med läkarintyg, men detta var under frivilligtiden och bekostades av rekryten själv. FH menar att remiss för civil känga är möjligt i teorin, men är inte något man har gjort efter återinförandet av värnplikt. På samma sätt är det även möjligt i teorin att rekommendera andra underkläder om dessa orsakar skavsår eller andra besvär.

Värnpliktiga på F 17 kommer vid årsskiftet att tilldelas TBE-vaccin. Anledningen till att detta genomförs så sent i utbildningen är att F 17 i normalfall inte befinner sig i riskzonen och därav har FH inte vaccinet hemma.

Psykisk hälsa

F 17 har en nyanställd psykolog. Han har presenterat sig för befälslaget och berättat om sin nytta och funktion, men ingen utbildning i psykisk hälsa, första hjälpen eller liknande har genomförts. FH upplever inte att psykolog har varit överbelastad, utifrån erfarenheter från tidigare år.

Däremot upplever FH att de värnpliktiga måste förberedas bättre inför inryck, såväl fysiskt som mentalt. Det är en stor omställning jämfört med 20-åringars vanliga liv.

Det sker ingen utbildning i psykisk hälsa för värnpliktiga. Detta ser vi i Pliktrådet som problematiskt. Om de värnpliktiga får utbildning i de simplaste moment, såsom att tvätta händerna, bör de även utbildas i psykisk hälsa, gärna innehållande stresshantering och kamrathjälp. Med hänsyn till en växande andel unga med psykisk ohälsa i samhället, i kombination med en stressad miljö under utbildningen, måste psykiskt välmående ses som en prioriterad del i verksamheten.

Skaderapportering

Plutoncheferna ansvarar för att göra skade- och olycksrapporteringar. Detta är en administrativ belastning som kompaniledning såväl som plutonchefer gärna ser hanteras på ett annat sätt. Problematiken med skaderapportering genomsyrar stora delar av FM. HKV ser gärna att allt rapporteras, såväl skavsår som risker, medan detta skulle innebära en stor arbetsbelastning om uppgiften åligger plutonsbefäl.

Pliktrådet uppmuntrar F 17 att ta rygg på I 19, som löst problemet genom att överlåta uppgiften till administratörer.

Attityder

Pliktrådet har inga särskilda anmärkningar på attityden och jargongen mellan de värnpliktiga. Stämningen verkar god och med hänsyn till att de befinner sig knappt tre veckor in i utbildningen har friktioner ännu inte skapats.

Attityden mellan värnpliktiga och befäl tycks god i allmänhet. De förtroendevalda upplever att kamraterna har en positiv inställning till de flesta befälen. Det gavs exempel på tillfällen då befäl uttryckt sig klumpigt, men de värnpliktiga menade att "ingen blivit kränkt" och att det därmed inte fanns anledning att ta upp skämten och attityden som ett problem.

Vi upplevde att de värnpliktiga var frispråkiga och fick intrycket av att de kommer agera om friktion uppstår i framtiden. Pliktrådet kommer att följa upp gällande de nämnda befälen.

De kvinnliga representanterna upplevde en attityd av oförstående från befäl mot fysiskt avvikande värnpliktiga, i synnerhet de som är mindre. De förklarade att befäl inte tog hänsyn till behov av anpassning av materiel, utan att enhetlighet prioriterades. Pliktrådet anser det vara problematiskt att FM strävar efter större mångfald men väl inne i organisationen motarbetas de som avviker från den fysiska normalfördelningen.

Boendemiljö, lokaler och vistelseutrymmen

Pliktrådet har inga anmärkningar på logementen. Däremot finns inget dagrum på kasern. Det hänvisades istället till ett delvis dagrum delvis samlingsrum, som var ett mindre klassrumslignande utrymme med skolbänkar och stolar. Dagrummet är av synnerligen låg standard och bör göras mer hemtrevlig för de värnpliktiga att vistas i.

Gym och stridshinderbanan får nyttjas efter genomgång med befäl och sjukgymnast.

Soldathem

De värnpliktiga uppger att de ofta vistas på soldathemmet, som ligger på gångavstånd från kasern. Soldathemmet är alltid öppet och mycket uppskattat av de värnpliktiga. Det finns bibliotek, biosalong, datorer och ytor att umgås på.

Dessvärre var inte soldathemsföreståndaren närvarande vid besöket.

Vårdlokaler

Vårdlokalerna är små och dåligt ventilerade. Det finns små fönster som går att öppna men plutonchef uppger att det inte gör någon större skillnad. När de är många, eller om de ska vistas i lokalerna länge, nyttjar kompaniet istället hangarerna.

Befäl och ledarskap

De värnpliktiga anser att de flesta befäl har god jargong och är pedagogiska, men att en del stundvis uttrycker sig klumpigt. Utöver det som presenteras i *Attityder* ovan, nämns att ett av de kvinnliga befälen betedde sig olämpligt mot kvinnliga värnpliktiga och att dessa inte kände sig trygga med henne. Värnpliktiga uttryckte att det är extra jobbigt att inte känna tillit till sitt kvinnliga befäl i en mansdominerad miljö.

De har lyft problemet med plutonchefen och berättar att de känner sig hörda och att de ska ha ett återkopplingsmöte med plutonchefen lite längre fram.

Materiel och utrustning

I bilaga 1 presenteras en sammanställning över förbättringsområden för materiel, utifrån de förtroendevaldas perspektiv. Detta dokument har de själva sammanställt och delats med Pliktrådet efter besöket.

Följande uppgavs under besöket, av värnpliktiga och kompaniledning, som bristande utrustning, eller helt i avsaknad: hjälm, camelbak, ok, knäskydd, bälte, syninsatser och känga 90 (vinterkänga tilldelas istället).

Anpassad utrustning

F 17 tilldelas stridsväst 2000 med uppgraderingssats. Initialt bestämdes att samtliga skulle bära ok istället för västen. Däremot fanns inte tillräckligt med uppgraderingssatser till alla. Därav beslutades att samtliga ska bära stridsväst i syfte att vara enhetliga.

De värnpliktiga har inte fått lov att anpassa stridsvästen för att exempelvis göra ryggen fri. En sådan anpassning kan behövas för de med kortare rygg när packning ska bäras, vilket i regel är mer förekommande än vid marsch utan packning. Problematik med stridsvästen och nekandet till anpassning diskuteras bland de förtroendevalda under medinflytandeutbildningen. Irritationen var framförallt påtaglig bland de kvinnliga representanterna. Frustrationen grundas på funktionella svårigheter, skador som kunnat undvikas och en upplevd oförståelse bland befälen för individuella behov.

Huvudskyddsombudet på flottiljen var närvarande vid diskussionen. Hon såg allvarligt på problemet och menade att skador kan uppstå i och med hanterandet av felaktigt anpassad utrustning på det sätt de värnpliktiga beskriver. Huvudskyddsombudet förklarade hur dessa skador kan motverkas eller helt undvikas genom anpassad materiel. Vidare uppmuntrade hon de förtroendevalda att lyfta frågan vidare.

Kängor

Samtliga värnpliktiga tilldelas under infohelgen känga 90 och strumpor. Har man problem med känga 90 krävs ett läkarintyg för att tilldelas känga 08.

Kompaniledningen uttrycker önskemål om att alla ska få ut känga 08. Om det visar sig att känga 08 inte heller fungerar för individen så kan egen känga beviljas, med rekommendation från FH och i samråd med plutonchef.

Samtliga värnpliktiga ska tilldelas sulor, vilka beställs efter andra veckan från inryck. Anledningen till att man väntar med beställningen är för att de värnpliktiga ska få möjlighet att testa och eventuellt byta storlek på kängan.

Resor

Varken värnpliktiga eller kompaniledning upplever problematik med de resor som beställs. Däremot uppger ett flertal värnpliktiga att transporttiden med allmänna transportmedel blir orimligt lång i jämförelse med egen bil.

Grå arbetskraft och kollektiv bestraffning

Pliktrådet fick inga uppgifter om att det förekommer grå arbetskraft eller kollektiv bestraffning.

Fritid och kommunikation

Tillgången till internetuppkoppling kan möjligtvis finnas i soldathemmet, men det kunde inte svaras på med säkerhet.

På området finns ett antal låncyklar som de värnpliktiga kan nyttja och kan då med enkelhet ta sig till närliggande affärer och motsvarande.

Hållbarhet

Återvinningsstationer finns, men dessa nyttjas inte frekvent. Mestadels sorteras papp.

Information och mönstring

Mönstring

Enstaka individer påpekade missnöje med mönstrings- och placeringsförfarandet, då framförallt lyftes att testerna inte är relevanta för utbildningen.

Kritiken kom från värnpliktiga med befattning mot stabassistent och de hävdade att styrke- och konditionstesterna var missvisande.

Pliktrådet uppmuntrar F 17 att se över kravprofilen så att dessa matchar befattningarna. Bland annat har Sjöstridsskolan (SSS) och Norrbottens flygflottilj (F 21) gjort detta.

Information inför inryck

En del värnpliktiga upplevde att informationen man fått vid mönstringen gav en felaktig bild av vad befattningen innebär. De menade att information förskönats, uteslutits eller överdrivits, för att locka individer till mindre lockande befattningar. Dessutom har det inte informerats tillräckligt tydligt att CBU kan komma att genomföras på annan ort.

Detta var i synnerhet påtagligt för en värnpliktig med familj bosatt i närheten. Den värnpliktige lyckades med kompaniledningens hjälp byta befattning. Denna nödlösning fungerar i stunden, för ett fåtal av dessa fall och en samarbetsvillig rekrytthandläggare.

Det är däremot inte hållbart i längden, med ett raskt ökande antal värnpliktiga i kombination med att de värnpliktigas möjlighet till påverkan är helt avgörande förbandens goda vilja.

I framtiden måste de värnpliktiga få denna typ av vital information innan de tackar ja till en befattning, för att kunna fatta beslut på rimliga grunder. För att TRM ska kunna förmedla denna information måste F 17 först delge information till TRM.

Samarbete med TRM

Rekrythandläggaren är placerad på kompaniet. Detta anser rekrythandläggaren själv och ledningen på kompaniet vara fördelaktigt, då hon har en god insyn i verksamheten.

Rekrythandläggaren hade inga anmärkningar på samarbetet med TRM utan upplever i allmänhet en bra dialog. Beställningen av värnpliktiga görs av rekrythandläggaren och enligt hennes uppfattning sker det sällan felaktiga placeringar eller omplaceringar. Om sådana ärenden ändå uppstår brukar situationen lösas genom samtal med värnpliktiga och eventuell omplacering, såsom med årets mekaniker och den värnpliktiga med familj i närområdet, se *Information inför inryck*.

Civilt meritvärde

Lastbilsförare utbildas till att enbart bli förare inom FM och kan därför inte nyttja meriten civilt efter sin plikt. Kompaniledningen uppger att anledningen till att man inte utbildar till en civil legitimation är för att dessa ställer högre krav och innebär en längre utbildning.

Kompaniledningen anser att det inte är någon större skillnad på det gamla och nya vitsordssystemet. Vidare uttrycks dock att det nya systemet skapar onödig förvirring både internt och externt i civilsamhället. Det nya systemet är inte förankrat och igenkännbart i näringslivet, vilket innebär att det civila meritvärdet försummas. Givet detta ser kompaniledningen hellre att det gamla systemet återinförs.

Medinflytande

Medinflytandestruktur

F 17 har ett väletablerat och till synes välfungerande medinflytandesystem. De förtroendeuppdrag som väljs, och följer den formella medinflytandestrukturen, är: *förtroendeperson, rekrytskyddsombud, NRK* och *MMA*. Det väljs en ordinarie och en ersättare för varje position.

Representanterna leder eller är en del av plutonens timme, kompaninämnd, förmöte inför flottilj nämnd samt flottilj nämnd.

Utöver dessa väljs även kontaktpersoner för *Resor* (samt ersättare), *Utr/mtrl*, *Idrott*, *Matråd* och *Soldathem*. En del av ombuden har dubbeluppdrag.

MMA är ett förtroendeuppdrag som tillsammans med NRK syftar till att aktivt bidra i arbetet med att stödja underrepresenterat kön. Uppdraget tar avstamp i Arbetsmiljölagen, som konstaterar att det ska arbetas systematiskt med arbetsmiljö och likabehandling.

MMA och NRK genomför en gemensam lektion i jämställdhet. Därefter splittras grupperna. MMA har en träff med LMA och erfarna manliga soldater, medan NRK träffar erfarna kvinnliga soldater. NRK bjuds in till F 17 NOAKS ARK fyra gånger per år. I övrigt följer representanterna den formella medinflytandestrukturen.

De förtroendevaldas förutsättningar

Under besöket genomförde de förtroendevalda en medinflytandeutbildning. Pliktrådet fick ett väldigt gott intryck av utbildningen samt att personal med relevant befattning eller uppgift på flottiljen bjöds in att utbilda och samtala med de förtroendevalda. Se bilaga 2.

De som medverkade under utbildningen var bland annat rekrythandläggare, huvudskyddsombud, NOAKS ARK, MMA och soldathemsföreståndaren.

Det är tydligt att flottiljens LMA, Michael Ekhdal, besitter stor kunskap och är hängiven medinflytandets betydelse, i den övergripande strukturen såväl som den dagliga verksamheten. Michael Ekhdal förmedlar bilden av medinflytandet som okomplicerat och ett värdefullt verktyg i verksamheten; en bild som enligt Pliktrådet är alldeles för ovanlig inom FM.

Denna goda inställning till medinflytandet var påtaglig även bland de truppnära befälen. En av flygbasjägarnas instruktörer visade på ett särskilt gott och pedagogiskt ledarskap rörande utbildningens funktion och syfte med medinflytandet i fokus. Instruktören föregick som ett gott exempel genom att för de värnpliktiga tydligt redogöra för medinflytandets funktion i verksamheten.

Flottiljens medinflytandesystem och Michael Ekhdals roll inspirerar Pliktrådet; vi får en hoppfull bild av hur medinflytandet skulle kunna fungera även på övriga regementen. Vi ser mycket fram emot att ta del av ett fortsatt utvecklat medinflytande vid framtida besök.

Avslutning

Plikträdet hoppas att vi med denna rapport har förmedlat våra intryck på ett konstruktivt sätt. Vi upplevde ett gott mottagande från personalen, präglad av en samarbetsvillig inställning. Vi har förhoppningar om, och ser fram emot, ett fortsatt gott samarbete mellan Plikträdet och Blekinge flygflottilj.

Tack för ett givande besök,

Malin Eidmann

Kommunikationsansvarig

Lisa Holmqvist

Arbetsmiljö- och säkerhetsansvarig

Bilaga 1 Sammanfattning materielbrister 26-Gu Komp.

Brister:

- Stålgrå Frotté
- Underkläder
- Syninsatser
- Trosor
- Behå
- Tröjor
- Utrustningsanpassning efter ergonomiska behov

Dvs anpassning av stridsväst och ok, hjälm, handskar, kängor

- Persedelbyte
- Brist på utrustning vid inryck (Trefingerhandskar, Tummhandskar Hjälmar, Vintersovsäck, Kontrolldon, Uppgraderingskitt till stridsväst, Guide-handskar(till behövande), fältnecessär, vapenremm.
- Utbildning i intryckets startskede dvs avsaknad av (skoputsutbildning, sy-utbildning, vård av diverse persedlar)
- Graviditetsuniform
- M87 uniform
- Rätt till specialkost
- Rätt till schema och översikt av utbildning.
- Varmvatten vid diskvatten
- Negativt intryck av serviceförrådet, stressade möten.
- Kvartermästare
- Trasig tvättmaskin
- Kaffe i fält.

Dagssituationen:

1.

I dagsläget finner förtroendevalda situationen med strumpor samt underkläder motsägelsefull, värnpliktiga uppmanas byta till rena och torra strumpor under marsch samt byta av underkläder var dag av hygieniskaskäl, detta är i nuläget inte möjligt eftersom våra persedelkort endast innehåller 5 underkläder (kortkalsong, lång kortkalsong samt trosor) 4 par stålgrå knästrumpor samt 3 par frotté sockar. Utöver bristen är båda plutoner beordrade att i sin stridspackning och tross packning totalt ha 3 par stålgrå samt 3 par frotté strumpor, detta lämnar endast ett par stålgrå kvar till förfogande i skåpen. Bristen på dessa plagg försämrar i dagsläget både arbetsmiljön och stridsvärdet då det kraftigt försvårar en tillfredställande hygien.

2.

Talespersoner från nätverket NRK vill framföra att de behåplagg som ingår i persedelkorten håller en mycket låg kvalitet som resulterar i både arbetsmiljö brister samt direkta personskador. Trosorna levereras i bomull vilket leder till att de inte är ett ventilerande material, vilket kan leda till svampinfektioner och andra hygienrelaterade problem, gemensamt med andra plagg avsedda för kvinnor orsakar de även skavsår passformen är inte heller tillfredställande. Utöver underkläderna avsedda för kvinnor finner förtroendevalda att inte hänsyn har tagits till ergonomisk och individuell anpassning av stridsutrustning såsom handskstorlekar, stridsvästarnas passform samt behov hos flertalet kvinnor att istället bruka uppgraderingskittet. Många värnpliktiga både kvinnor och män har under stridsövningar funnit problem med användning av stridssäcken och stridsvästen med tillhörande fickor. Värnpliktiga har till följd av felanpassad utrustning burit säckarna oergonomiskt och inte kunnat nyttja avlastningsbälten korrekt, detta har som följd att värnpliktiga felbelastat samt gett upphov till skavsår.

Åtgärd:

1.

Förtroendevalda föreslår att befälens ansvariga ska förse kompaniet med fler strumpor både stålgrå och frotté samt under kläder i alla ovannämnda former.

Bilaga 2 Schema förtroendevaldas utbildning

Tid	Aktivitet	Ansvarig	Anmärkning
0800-0830	<ul style="list-style-type: none"> Introduktion av dagens utbildning. Bakgrund – syfte – förordning – GMU-instruktion 	Totte	Plikträdet besöker värnpliktiga i deras löpande verksamhet. Följer en övn alt utb på GU.
0835-0930	<ul style="list-style-type: none"> Kollegium – syfte – medverka – Omprovning av betyg samt överklagan av beslut i kollegium Delta i nominering av "Bästa Kamrat – Värnpliktig" Förmåner 	Värnplikts handläggare Louise	Plikträdet besöker dagrum, logement och allmänna ytor för värnpliktiga.
0950-1030	<ul style="list-style-type: none"> Verksamhetssäkerhet – tillbud – skadeanmälan 	Emelie	Rekrytskyddsbudets roll i arbetsmiljökommittén.
1040-1115	<ul style="list-style-type: none"> Huvudskyddsombud F 17 	Anna	Vilken roll? Var kommer rekrytskyddsombudet in i org?
1130-1230	LUNCH		F 17 matsal
1230-1400	<ul style="list-style-type: none"> Info om FM råd för medinflytande Centralt medinflytande – uppgifter Träff med förtroendevalda 	Plikträdet	Plikträdet informerar och samtalar med de förtroendevalda.

Tid	Aktivitet	Ansvarig	Anmärkning
1420-1440	<ul style="list-style-type: none"> NOAKS ARK F 17 	NOAK (Lotta och Sarah)	Pliktverket för samtal med GU kompaniledningen plutonsbefäl och någon anställd på försvarshälsan som har hand om värnpliktiga.
1440-1500	<ul style="list-style-type: none"> MMA 	MMA (Christoffer Gustafsson)	
1510-1600 1700-1730	<ul style="list-style-type: none"> Fritidsverksamhet Rundvandring Fritidsvht 	Gustaf Soldathemmet	Middag i matsalen 1600-1700
1740-1820	<ul style="list-style-type: none"> Kontaktperson/er lokalt (medinflytandeansvarig, Nätverksansvarig kvinnor, verksamhetssakoff, HSO, Arbetsmiljöhdl t.ex.) Förtroendeperson och NOAK roll i plutonen (uppgifter) Plutonens timme – innehåll (Dagordning), genomförande och protokoll Kompaninämnd/förbandsnämnd 	Totte	Testamente och åtgärdsplan.
1830-2000	<ul style="list-style-type: none"> FM värdegrund - jargong/kränkningar/sexuella anspelningar och bemötande av andra anställda – exempelövningar 	Totte	